

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

NOWE Słowa na start!, klasa 8, edycja do uszczuplonej podstawy programowej 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* w klasie 8. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń potrafi:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Wobec życiowych doświadczeń	• opisać graffiti	• porównać graffiti Banksy’ego z XVII-wiecznym obrazem	• wypowiedzieć się na temat kolorystyki dzieła i określić jej funkcję	• omówić funkcję dodania maski postaci z obrazu • omówić znaczenie otoczenia dla wymowy dzieła	• wskazać inne dzieła sztuki, w których artyści prezentowali radzenie sobie z trudnymi doświadczeniami
3. Nie bać się życia	• omówić treść fragmentów tekstu • przytoczyć argumenty wysuwane przez bohaterki	• scharakteryzować każdą z bohaterek	• wyjaśnić przyczynę sporu pomiędzy bohaterkami	• wyrazić swoją opinię na temat sporu zaprezentowanego we fragmentach tekstu	• stworzyć pracę pisemną związaną z tematem lekcji
4. Spotkanie z żywiołem – Burza Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w wierszu	• określić kontekst biograficzny utworu • wskazać cechy bohatera romantycznego u podróżnego	• nazwać środki stylistyczne użyte w utworze i określić ich funkcję • omówić obraz natury wylaniający się z utworu	• zinterpretować puentę utworu • wskazać konteksty kulturowe związane z tematem utworu	• porównać wiersz Adama Mickiewicza z obrazem Rembrandta
5. i 6. Życie na ławie oskarżonych	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu	• odnieść przeczytane fragmenty tekstu do definicji powieści kryminalnej	• wyciągnąć z przemyśleń bohaterów ogólne wnioski dotyczące natury człowieka	• podjąć dyskusję na temat stwierdzenia bohaterki, że mówienie prawdy jest przejawem odwagi
7.					

Zaakceptować ograniczenia	• omówić treść fragmentów tekstu • wymienić osiągnięcia Stephena Hawkinga, o których jest mowa w tekście	• przedstawić stosunek narratora tekstu do życia	• wyjaśnić, w jaki sposób naukowiec postrzegał swoją niepełnosprawność	• sformułować przesłanie wynikające z relacji Stephena Hawkinga dotyczącej jego życia	• odszukać informacje na temat ludzi, którzy osiągnęli sukces pomimo różnych ograniczeń
8. Niezwykły zawód	• omówić treść wywiadu • zreferować odczucia lekarza podczas przeszczepu serca	• wyjaśnić, dlaczego Zbigniew Religa został chirurgiem • scharakteryzować Zbigniewa Religę jako lekarza	• omówić emocje Zbigniewa Religi, które towarzyszyły mu podczas pierwszej przeprowadzanej operacji • przedstawić romantyczną stronę zawodu lekarza, którą dostrzegał Zbigniew Religa	• zinterpretować znaczenie przekształconego frazeologizmu w tytule wywiadu	• wypowiedzieć się na temat filmu <i>Bogowie</i> w reżyserii Łukasza Palkowskiego
9. i 10. Wywiad	• wymienić etapy tworzenia wywiadu	• ułożyć pytania do autora podanego tekstu	• zebrać informacje na temat wybranej postaci, wymyślić temat wywiadu i ułożyć pytania • wskazać błędy w podanym wywiadzie	• przeprowadzić wywiad z koleżanką lub kolegą	• przedstawić wybrany przez siebie wywiad i go ocenić • przeprowadzić wywiad z osobą ze swojego otoczenia na temat jej pasji
11. Fotografia	• wymienić rodzaje fotografii	• ocenić wybraną fotografię na podstawie podanych kryteriów	• wypowiedzieć się na temat roli światła w fotografii • omówić fotografie Charlesa Ebbetsa, Annie Leibovitz i Matthew Abbotta	• dokonać analizy wybranej fotografii	• dokonać analizy wybranej fotografii artystycznej
12. i 13. Jak doskonalić technikę pisania rozprawki?	• stworzyć plan rozprawki	• omówić na przykładzie podanej rozprawki sposoby zachowania spójności tekstu	• sformułować tezę do podanego tematu rozprawki • skorygować błędy w podanych rozprawkach	• dokonać analizy przykładowej rozprawki • stworzyć rozprawkę	
14 i 15. Sposoby wzbogacania słownictwa	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>neologizm, zapożyczenia, wyrazy rodzime, synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne</i>	• wskazać funkcje neologizmów w podanych fragmentach tekstów • rozpoznać w tekstach rodzaje neologizmów • rozpoznać w tekście homonimy i wyrazy wieloznaczne	• omówić zasadność i funkcję użycia wyrazów obcych w tekstach • zastąpić podane wyrazy synonimami • zastąpić zapożyczenia wyrazami rodzimymi	• omówić funkcje neologizmów w tekstach artystycznych	

16. i 17. Czym jest styl języka? Jakie style wyróżniamy?	wymienić style funkcjonujące w polszczyźnie	- wymienić cechy każdego ze stylów - wskazać w tekście sformułowania nacechowane stylistycznie - wskazać błędy stylistyczne w podanych tekstach	- rozpoznać styl podanej wypowiedzi - przekształcić sformułowania nacechowane stylistycznie w neutralne stylistycznie - skorygować błędy stylistyczne w podanych tekstach	stworzyć tekst w wybranym stylu	
18. Ortografia – przypomnienie wiadomości	przedstawić zasady ortograficzne	uzupełnić podane teksty poprawnymi formami	skorygować teksty pod kątem ortograficznym	stworzyć teksty poprawne pod względem ortograficznym	
19. i 20. Podsumowanie Sprawdź, co potrafisz	- odtworzyć najważniejsze fakty i opinie - posługiwać się terminami: <i>synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, zapożyczenia, neologizmy, styl naukowy, styl urzędowy, styl publicystyczny, styl artystyczny, styl potoczny, wywiad, rozprawka</i>	wykorzystywać najważniejsze konteksty	- wyciągać wnioski - przedstawiać własne stanowisko	- poprawnie interpretować wymagany materiał - właściwie argumentować - uogólniać, podsumowywać i porównywać	- wykorzystywać bogate konteksty - formułować i rozwiązywać problemy badawcze
21. Ojczyzna	opisać to, co zostało przedstawione na obrazie	omówić kompozycję dzieła	- wskazać topos, do którego odwołał się artysta - omówić funkcje kolorystyki	- zinterpretować znaczenie symboli - wyjaśnić wymowę obrazu	wskazać inne teksty kultury przedstawiające ojczyznę jako matkę
22. i 23. Fantastyka a historia	- omówić treść fragmentów tekstu - określić rodzaj narracji	- wypowiedzieć się na temat bohaterów fragmentów tekstu - wskazać środki językowe użyte do opisu walki i określić ich funkcję	wyjaśnić funkcję użycia obrazowania fantastycznego w kreacji pana Betona	- omówić funkcję opisywania świata z perspektywy dziecka - sformułować uniwersalne wnioski	omówić kontekst historyczny tekstu
24. i 25. Walczyć za ojczyznę – Reduta Ordona Adama Mickiewicza	omówić treść utworów	wskazać przykłady animizacji	omówić sposób przedstawienia wydarzeń w utworze	sformułować przesłanie <i>Reduty Ordona</i>	przedstawić sylwetkę Juliana Konstantego Ordona na podstawie dowolnych źródeł

(lektura obowiązkowa)		• wskazać w utworze dźwiękonaśladowcze • wskazać inne środki stylistyczne użyte w utworze • porównać sposób przedstawienia agresorów i obrońców	• omówić sposób przedstawienia cara • określić funkcję animizacji • określić funkcję nagromadzenia wyrazów dźwiękonaśladowczych w utworze • odnieść postać Kapitana Polski do antycznych herosów i współczesnych superbohaterów	• omówić obraz współczesnego świata przedstawiony w piosence Lao Che	• wypowiedzieć się na temat sposobu kreacji romantycznych legend bohaterów
26. Geneza Pana Tadeusza Adama Mickiewicza w świetle Epilogu (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	• omówić treść <i>Epilogu</i> • zidentyfikować adresata inwokacji jako „małą ojczyznę”	• omówić sposób przedstawienia Paryża z perspektywy emigranta • omówić sposób przedstawienia <i>kraju lat dziecinnych</i>	• przedstawić kontrasty pomiędzy przedstawieniem Paryża i <i>kraju lat dziecinnych</i> (przestrzenie: natura – miasto, swojskość – obcość, wspólnota – konflikt) • omówić funkcję kolorystyki dominującej w inwokacji	• omówić sposób przedstawienia przestrzeni w inwokacji	• omówić kontekst historyczny utworu • podjąć dyskusję na temat przyczyn i konsekwencji emigracji
27. Dworek szlachecki w Panu Tadeuszu Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	• opisać Soplicowo • wymienić głównych bohaterów eposu	• przedstawić tytułowego bohatera utworu	• omówić relacje pomiędzy mieszkańcami Soplicowa	• omówić harmonię pomiędzy człowiekiem a naturą w odniesieniu do przedstawienia Soplicowa	• odnaleźć konteksty i nawiązania
28. Obraz szlachty w Panu Tadeuszu Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	• omówić obyczaje szlacheckie zaprezentowane w eposie	• wskazać wady różnych przedstawicieli szlachty	• omówić funkcję tradycji w utworze	• dokonać analizy sposobu przedstawienia szlachty (pozytywny i negatywny wizerunek)	• odnaleźć komizm i ironię w sposobie przedstawienia wybranych bohaterów
29. Jacek Soplica – bohater dynamiczny	• omówić biografię Jacka Soplicy	• scharakteryzować Jacka Soplicę przed jego przemianą i po niej	• przedstawić momenty kluczowe dla biografii Jacka	• porównać stosunek do świata i siebie samego Jacka Soplicy oraz	• przedstawić różnych bohaterów literackich,

(lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)			Soplicy z punktu widzenia tego bohatera oraz Gerwazego • omówić funkcję miana przybranego przez bohatera	księdza Robaka (dostrzec kontrast)	którzy przeszli przemianę wewnętrzną
30. Historia w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	• wskazać odwołania do historii na początku utworu (przyjazd Tadeusza do Soplicowa) i na jego końcu (koncert Jankiela) • wymienić wydarzenia historyczne przywołane podczas oglądania przez Tadeusza obrazów • wymienić wydarzenia historyczne przywołane w koncercie Jankiela	• omówić funkcję przywołanych wydarzeń historycznych	• omówić funkcję <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> przywołanego na początku i na końcu dzieła	• wskazać inne wydarzenia historyczne przywołane w dziele i omówić ich funkcję	• wskazać i omówić teksty kultury nawiązujące do wydarzeń z historii Polski
31. <i>Pan Tadeusz</i> – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	• wymienić cechy epopei	• odnieść cechy epopei do <i>Pana Tadeusza</i>	• omówić funkcję przymiotnika <i>ostatni</i>, który często pojawia się w utworze • omówić sposób prezentacji przyrody w dziele	• dokonać analizy wybranego opisu przyrody w utworze	• podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Pana Tadeusza</i>
32. Wiesz, umiesz, zdasz	• przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła	• dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów tekstu	• stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów epopei	
33. i 34. Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?	• wymienić tytuły omawianych utworów Adama Mickiewicza	• określić przynależność gatunkową utworów	• przywołać problematykę omawianych utworów • przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach	• odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów	• podjąć dyskusję na temat roli Adama Mickiewicza w literaturze polskiej
35. i 36. Podróż w czasy pozytywizmu	• określić ramy czasowe epoki • wymienić elementy programu pozytywistycznego	• wyjaśnić etymologię nazwy epoki • przedstawić najważniejsze zagadnienia programu pozytywistycznego	• wskazać elementy realizmu na wybranych obrazach	• dokonać analizy obrazu realistycznego	• wskazać powiązania pomiędzy realizmem pozytywistycznym a dokumentalizmem czasów obecnych

37.–40. Henryk Sienkiewicz, <i>Latarnik</i> (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • określić rodzaj narracji	• omówić świat przedstawiony noweli • wskazać cechy gatunkowe noweli • scharakteryzować głównego bohatera utworu • omówić przemianę bohatera utworu	• omówić przyczyny tułaczki Skawińskiego (także te niewyrażone bezpośrednio) • omówić sposób, w jaki bohater reaguje na pierwsze wersy <i>Pana Tadeusza</i> • omówić funkcję przyrody w noweli	• wypowiedzieć się na temat sposobu postrzegania ojczyzny przez Skawińskiego • zinterpretować symbolikę latarni morskiej • sformułować przesłanie utworu	• wypowiedzieć się na temat problemów, z jakimi borykają się emigranci i uchodźcy • omówić kontekst historyczny noweli
41. Wiesz, umiesz, zdasz	• przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła	• wyjaśnić znaczenia tułactwa bohatera w odniesieniu do fragmentów i całości utworu	• napisać opowiadanie o późniejszych losach bohatera • uzasadnić porównanie Skawińskiego do Syzyfa	
42. Muzyka	• wymienić elementy języka muzyki • wymienić rodzaje muzyki rozrywkowej	• ocenić utwór muzyczny na podstawie podanych kryteriów	• wykorzystać elementy języka muzyki podczas analizy wybranego utworu	• omówić rolę muzyki w wybranym filmie	• stworzyć prezentację na temat ulubionego muzyka lub rodzaju muzyki • stworzyć prezentację na temat muzyki etnicznej charakterystycznej dla regionu, w którym mieszka
43. i 44. Jak napisać artykuł?	• zdefiniować artykuł • wymienić cechy artykułu	• przedstawić kompozycję artykułu	• samodzielnie zebrać informacje do artykułu • dokonać analizy formy i treści podanego artykułu	• napisać artykuł problemowy	
45. i 46. Norma językowa i błąd językowy	• wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową • przedstawić podział błędów językowych	• wskazać teksty realizujące normę wzorcową i normę użytkową • poprawnie odmienić podane wyrazy • wskazać w podanych wyrazach sylaby akcentowane	• skorygować błędy w podanych tekstach • odnaleźć w podanych tekstach błędy stylistyczne i je skorygować • skorygować błędy interpunkcyjne	• poprawnie sformułować związki frazeologiczne • poprawnie odczytać podane wyrazy	

47. i 48. Nazwy osobowe i miejscowe	rozpoznać w tekście nazwy osobowe i miejscowe	określić kategorie nazw osobowych	- używać poprawnych form nazwisk - zapisać nazwy miejscowe w odpowiednich formach	stworzyć nazwy narodowości i mieszkańców od nazw miejscowych	
49. i 50. Podsumowanie Sprawdź, czy potrafisz	- odtworzyć najważniejsze fakty i opinie - posługiwać się pojęciami: <i>artykuł, norma językowa, norma wzorcowa, norma użytkowa, błąd językowy, nazwy osobowe</i>	wykorzystywać najważniejsze konteksty	- wyciągać wnioski - przedstawiać własne stanowisko	- poprawnie interpretować wymagany materiał - właściwie argumentować - uogólniać, podsumowywać i porównywać	- wykorzystywać bogate konteksty - formułować i rozwiązywać problemy badawcze
51. Wzorce	opisać to, co zostało przedstawione na obrazie	- omówić kompozycję dzieła - omówić relacje pomiędzy postaciami przedstawionymi na obrazie	określić nastrój obrazu i wskazać środki, które go kształtują	- omówić funkcję światłocienia - zinterpretować obraz	przygotować prezentację na temat swojego wzorca
52. Dlaczego potrzebujemy autorytetów?	- wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>wywiad</i> - omówić treść fragmentów tekstu	- wymienić zasady, którymi warto kierować się podczas poszukiwania autorytetu - wskazać różnice pomiędzy autorytetem a guru	- omówić rolę autorytetów we współczesnym świecie - dokonać analizy sposobu zadawania pytań przez dziennikarkę	- podjąć dyskusję na temat współczesnych autorytetów - podjąć dyskusję na temat uznawania celebrytów za autorytety	przedstawić swój autorytet i uzasadnić ten wybór
53. Podróż w czasie z Sienkiewiczem – Quo vadis (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	- omówić treść lektury - wymienić bohaterów pierwszo- i drugoplanowych	- określić czas i miejsce akcji - wymienić wątki główne i poboczne	odnieść definicję powieści historycznej do utworu	wskazać w powieści elementy rzeczywistości starożytnego Rzymu	wymienić nurty starożytnej filozofii i omówić te, do których nawiązano w powieści
54. Świat na styku dwóch kultur – pogańskiej i chrześcijańskiej – Quo vadis Henryka Sienkiewicza	omówić treść powieści	przedstawić obraz kultury starożytnego Rzymu zaprezentowany w powieści	- określić hierarchię wartości pogan i chrześcijan - omówić przyczyny, konsekwencje i znaczenie pożaru Rzymu	- omówić symbolikę cierpienia pierwszych chrześcijan - podać przykłady symboli pojawiających się w powieści i	podjąć dyskusję na temat aktualności przesłania powieści

(lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)		• omówić życie pierwszych chrześcijan w Rzymie • dokonać charakterystyki porównawczej Nerona i św. Piotra		zinterpretować ich znaczenie • wypowiedzieć się na temat uniwersalnej wymowy powieści	
55. Wśród najważniejszych bohaterów powieści Quo vadis Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	• omówić treść powieści	• scharakteryzować wybranych bohaterów drugoplanowych	• przedstawić Marka Winicjusza jako bohatera dynamicznego • wypowiedzieć się na temat znaczenia Petroniusza w powieści	• porównać kreacje bohaterów powieści	• podjąć dyskusję na temat funkcjonalności filozofii wyznawanej przez Petroniusza
56. Miłość (nie)jedno ma imię – Quo vadis Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	• przedstawić historię miłości Marka Winicjusza i Ligii	• porównać sposoby postrzegania miłości między mężczyzną a kobietą przez Rzymian i chrześcijan	• omówić dojrzewanie Marka Winicjusza do miłości • omówić zaprezentowaną w powieści chrześcijańską miłość bliźniego	• omówić różne postawy wobec winowajców na przykładach bohaterów powieści	• przedstawić sposoby zaprezentowania wątków miłosnych w innych tekstach kultury
57. Wiesz, umiesz, zdasz	• przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu	• dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu	• stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów powieści	
58. Co już wiemy o twórczości Henryka Sienkiewicza?	• wymienić tytuły omawianych dzieł Henryka Sienkiewicza	• określić przynależność gatunkową poznanych utworów	• dokonać analizy problematyki omawianych utworów • przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach	• odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów	• podjąć dyskusję na temat roli Henryka Sienkiewicza w literaturze polskiej
59. Być blisko w najtrudniejszych chwilach – Oskar i	• omówić treść fragmentów tekstu • określić narrację fragmentów utworu	• scharakteryzować bohaterów fragmentów powieści	• postawić hipotezy dotyczące celu, w jakim pani Róża opowiada Oskarowi historie • omówić relacje łączące Oskara z panią Różą	• wypowiedzieć się na temat języka bohaterów	• odnaleźć konteksty i nawiązania

<i>pani Róża Érica-Emmanuela Schmitta</i>		• określić temat przewodni fragmentów utworu • wypowiedzieć się na temat prawdziwości opowieści snutych przez panią Różę			
60. Mądrość, dobre życie, przyjaźń	• wymienić wartości życiowe, na które zwraca uwagę Leszek Kołakowski	• omówić różne sposoby rozumienia przez rozmówców pojęcia <i>mędrzec</i>	• wymienić cechy prawdziwego przyjaciela na podstawie wywiadu	• wyjaśnić przyczynę częstego posługiwania się przez Leszka Kołakowskiego sformułowaniami wyrażającymi niepewność	• podjąć dyskusję na temat wypowiedzi Leszka Kołakowskiego • odnaleźć w tekstach kultury różne przedstawienia przyjaźni i je omówić
61. Ludzie wobec ludzi – List do ludożerców Tadeusza Różewicza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wyjaśnić, w imieniu jakiej zbiorowości wypowiada się podmiot liryczny • scharakteryzować tytułowych <i>ludożerców</i>	• zinterpretować zabieg stylistyczny zastosowany na początku wiersza • omówić funkcję użycia wyrazu <i>ludożerca</i> w utworze	• zinterpretować zakończenie wiersza • odnieść wymowę wiersza do codziennej rzeczywistości	• podjąć dyskusję na temat <i>ludożerców</i> w codziennej rzeczywistości • podjąć dyskusję na temat: „Czy każdy ma w sobie <i>ludożercę</i>?”
62. Wobec niechcianych dobrych rad	• omówić problematykę tekstu	• wskazać w tekście elementy języka potocznego i określić ich funkcję	• omówić funkcje kompozycyjne poszczególnych fragmentów tekstu	• wskazać główną myśl tekstu • odnieść pojęcie <i>stereotyp</i> do historii opisaną przez autorkę	
63. i 64. Jak napisać list otwarty?	• wymienić cechy listu otwartego	• przedstawić kompozycję listu otwartego	• skorygować podany list otwarty i wzmocnić jego perswazyjność odpowiednimi środkami retorycznymi • dokonać analizy przykładów listów otwartych	• zredagować list otwarty	
65. Film	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>kadr, plan filmowy, scena, montaż</i>	• podać przykłady filmów, reprezentujących poszczególne gatunki	• wskazać w wybranych filmach cechy pozwalające zaklasyfikować je do poszczególnych gatunków	• dokonać analizy języka filmu na wybranym przykładzie • ocenić wybrane dzieło filmowe na podstawie podanych kryteriów	

66. i 67. Odmienne i nieodmienne części mowy – przypomnienie wiadomości	wymienić odmienne i nieodmienne części mowy	- scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy - rozpoznać nieodmienne części mowy	- odnaleźć w tekście nieosobowe formy czasowników i je określić - dokonać poprawnej deklinacji rzeczowników - poprawnie odmienić i stopniować przymiotniki	- właściwie określić formy osobowe czasowników - poprawnie określić i stosować formy zaimków	
68. Części zdania – przypomnienie wiadomości	wskazać w zdaniu podmiot i orzeczenie	- wskazać w zdaniu przydawki i określić, jakimi częściami mowy zostały one wyrażone - wskazać w zdaniu dopełnienie i okolicznik	wskazać w zdaniu orzeczenie imienne	rozpoznać i zastosować zdania bezpodmiotowe	
69. Typy wypowiedzi – przypomnienie wiadomości	- podzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań - rozpoznać w tekście równoważniki zdań	rozpoznać zdania współrzędnie i podrzędnie złożone	przekształcić zdania pojedyncze w złożone	przekształcić zdania w imiesłowowe równoważniki zdań	
70. i 71. Podsumowanie Sprawdź, czy potrafisz	- odtworzyć najważniejsze fakty i opinie - posługiwać się pojęciami: <i>powieść historyczna, bohater dynamiczny, symbol, felieton, film, odmienne i nieodmienne części mowy, części zdania, rodzaje wypowiedzi, list otwarty</i>	wykorzystywać najważniejsze konteksty	- wyciągać wnioski - przedstawiać własne stanowisko	- poprawnie interpretować wymagany materiał - właściwie argumentować - uogólniać, podsumowywać i porównywać	- wykorzystywać bogate konteksty - formułować i rozwiązywać problemy badawcze
72. Życiowe wybory	- wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>mural, motyw biblijny, street art</i> - opisać mural	wskazać motyw biblijny, do którego odnosi się dzieło	- zinterpretować symbolikę barw użytych przez artystkę - wyjaśnić tytuł muralu	zinterpretować wymowę dzieła	omówić wybrany przykład <i>street artu</i>
73. Bez wyboru – Igrzyska śmierci Suzanne Collins	- wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>antyutopia</i> - omówić treść fragmentów tekstu - określić rodzaj narracji	- omówić świat przedstawiony w utworze - omówić sytuację, w której znalazła się bohaterka - omówić sposób sprawowania władzy w Panem	- wyjaśnić, na czym polega dylemat Katniss - wskazać cechy antyutopii w świecie opisywanym przez autorkę	wyjaśnić, jaką funkcję pełnią Głodowe Igrzyska w świecie Panem	stworzyć prezentację na temat różnych form antyutopii w tekstach kultury

74. Z wizytą w Klerykowie – Szyfrowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach)	• omówić treść powieści • określić czas i miejsce akcji powieści • omówić narrację powieści	• opisać mieszkańców Klerykowa	• omówić sposób kreacji bohaterów drugoplanowych	• odnaleźć powiązania pomiędzy biografią pisarza a historią głównego bohatera	
75. Szkoła pod zaborami – Szyfrowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach)	• omówić treść powieści • wymienić metody rusyfikacji przedstawione w powieści	• przedstawić sposób funkcjonowania szkoły w powieści • wymienić metody działania nauczycieli sprzyjające rusyfikacji	• wypowiedzieć się na temat kontekstu historycznego utworu • omówić różne formy walki z rusyfikacją	• odnieść treść powieści do mitu o Syzyfie	• podjąć dyskusję na temat różnych sposobów uniformizowania młodzieży w szkole
76. Lekcja patriotyzmu – Szyfrowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach)	• omówić treść fragmentu tzw. lekcji języka polskiego (rozdz. XV)	• scharakteryzować Bernarda Zygiera • omówić reakcje bohaterów na recytację Bernarda Zygiera	• przedstawić Bernarda Zygiera jako buntownika • omówić konsekwencje opisanej lekcji	• zinterpretować tytuł powieści	• wypowiedzieć się na temat potrzeby nauki języka ojczystego
77. Dojrzewanie, przyjaźń, nauka – Marcin Borowicz, Andrzej Radek, Bernard Zygiel (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach)	• przedstawić najważniejsze informacje o Marcinie Borowiczu, Andrzeju Radku i Bernardzie Zygierze	• wskazać najważniejsze osoby i czynniki, które wpłynęły na bohaterów	• wypowiedzieć się na temat wpływu pochodzenia, miejsca zamieszkania, statusu majątkowego i sytuacji rodzinnej na rozwój bohaterów • wymienić tytuły książek ważnych dla bohaterów i omówić znaczenie tych pozycji	• dokonać analizy procesu dojrzewania bohaterów	• podjąć dyskusję na temat potrzeby zachowania tożsamości narodowej w czasach zaborów i obecnie
78. Wiesz, umiesz, zdasz	• przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu	• dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów powieści	• stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów utworu	

79. i 80. Podróż w czasy dwudziestolecia międzywojennego	• określić ramy czasowe epoki • wskazać najważniejsze tendencje w epoce	• wymienić najważniejsze tendencje w sztuce dwudziestolecia międzywojennego	• omówić kontekst historyczny epoki • odnieść termin <i>awangarda</i> do środków wyrazu i tematów wykorzystywanych w dwudziestoleciu międzywojennym	• omówić wybrane dzieło sztuki dwudziestolecia międzywojennego	• wskazać nawiązania do dwudziestolecia międzywojennego w sztuce współczesnej
81. Wybór postawy życiowej – Szewczyk Bolesława Leśmiana (lektura obowiązkowa)	• omówić treść wiersza • wymienić cechy Boga i szewczyka	• omówić sytuację liryczną w utworze • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję • omówić kompozycję wiersza	• omówić stosunek szewczyka do otrzymanego daru • zinterpretować postawę szewczyka	• sformułować przesłanie wiersza	• stworzyć tekst z wykorzystaniem neologizmów
82., 83. i 84. Kogut na drodze do sławy – Artysta Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>alegoria</i> • omówić treść tekstu • określić rodzaj narracji	• wypowiedzieć się na temat narratora tekstu • wyjaśnić postawę Koguta • skomentować zachowanie Lisa	• omówić alegoryczne znaczenie postaci • wskazać w tekście elementy komizmu	• odnieść postawę Koguta do wyobrażeń na temat artysty • sformułować morał	• podjąć dyskusję na temat sposobu postrzegania artystów • porównać utwór Sławomira Mrożka z wybraną bajką zwierzęcą
85. Jak napisać podanie?	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>podanie</i> • wymienić elementy, które powinny znaleźć się w podaniu	• zgromadzić argumenty przydatne do uzasadnienia prośby	• skorygować błędnie napisane podanie • napisać podanie	• zredagować za pomocą komputera podanie o przyjęcie do szkoły ponadpodstawowej	
86. i 87. Grafika	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>grafika, rysunek, perspektywa, grafika artystyczna, ilustracja, plakat, animacja, logo, identyfikacja wizualna firmy</i>	• omówić elementy języka grafiki na wybranym przykładzie • wymienić i opisać najważniejsze techniki graficzne	• omówić środki wyrazu zastosowane przez autora wybranej grafiki • omówić tradycyjne techniki graficzne	• ocenić dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów	• przygotować prezentację na temat wybranego artysty grafika • stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
88. Mowa zależna i niezależna – przypomnienie wiadomości	• wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną i zależną	• wskazać w podanym tekście przykłady mowy zależnej i niezależnej	• zapisać dowolny dialog w mowie zależnej	• zredagować tekst z wypowiedziami w mowie zależnej	

		• zastosować poprawną interpunkcję przy zapisie dialogu		• przekształcić mowę zależną na niezależną i odwrotnie	
89. Wypowiedzenia wielokrotnie złożone	• podzielić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wypowiedzenia składowe	• wskazać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym orzeczenia i równoważniki zdań	• rozpoznać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym relacje współrzędne i podrzędne	• przedstawić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wykresie	
90. i 91. Podsumowanie Sprawdź, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>grafika, liryka, alegoria, reportaż, neologizm artystyczny, sztuka dwudziestolecia międzywojennego, mowa zależna i niezależna, zdania wielokrotnie złożone, podanie</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
92. Wojna	• opisać rysunek	• omówić sposób ukazania postaci na rysunku	• dokonać analizy stosunków międzyludzkich ukazanych na rysunku • odnieść treść rysunku do zwyczaju upamiętniania ważnych osób i wydarzeń poprzez pomniki	• przedstawić postawę wobec działań wojennych, która wynika z rysunku	• omówić tematykę i środki wyrazu innych dzieł Pawła Kuczyńskiego
93. Czasy nietolerancji – Złodziejka ksiąg Markusa Zusaka	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fasyzm, rasizm</i> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• omówić znaczenie czasu i miejsca akcji dla wymowy fragmentów utworu • omówić funkcję postaci Jessego Owensa we fragmentach tekstu • scharakteryzować Rudy'ego	• wyjaśnić przyczynę reakcji ojca na zachowanie Rudy'ego • omówić dialog pomiędzy ojcem i synem	• zinterpretować znaczenie dziecięcej naiwności Rudy'ego dla wymowy fragmentów tekstu	• zaprezentować sylwetkę Jessego Owensa • przedstawić kontekst historyczny fragmentów tekstu na podstawie dowolnych źródeł
94. i 95. Czasy wojny i okupacji	• określić ramy czasowe epoki	• wymienić najważniejsze zjawiska kulturowe związane z okresem wojny i okupacji	• omówić dzieła sztuki z okresu wojny i okupacji	• dokonać analizy środków wyrazu wykorzystanych przez twórców omawianych dzieł	• podjąć dyskusję na temat różnych sposobów przedstawiania tragedii II wojny światowej

96. Wojenna pożoga i marzenia – liryka Krzysztofa Kamila Baczyńskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść wiersza • wskazać środki językowe oddziałujące na zmysły	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • omówić sytuację liryczną w wierszu	• określić funkcję oddziaływania na zmysły w wierszu • omówić kontekst biograficzny utworu	• omówić funkcję kontrastu pomiędzy początkowymi strofami a zakończeniem wiersza	• podjąć dyskusję na temat wpływu wojny na odczucia człowieka z wykorzystaniem innych znanych sobie tekstów kultury
97. Kamienie na szaniec Aleksandra Kamińskiego – pomiędzy gawędą harcerską a literaturą faktu (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • określić rodzaj narracji	• określić ramy czasowe utworu • wskazać w utworze elementy gawędy harcerskiej	• określić tematykę tekstu • wypowiedzieć się na temat stosunku narratora do opisywanego świata	• zinterpretować sens tytułu	• omówić kontekst historyczny utworu
98. W służbie małego sabotażu i dywersji – Kamienie na szaniec Aleksandra Kamińskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • zrelacjonować przebieg akcji pod Arsenalem	• wyjaśnić różnice pomiędzy sabotażem a dywersją • omówić akcje sabotażowe i dywersyjne bohaterów utworu	• wypowiedzieć się na temat skutków działań sabotażowych i dywersyjnych	• omówić przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem	• porównać sposób przedstawienia akcji pod Arsenalem w książce Aleksandra Kamińskiego i filmie Roberta Glińskiego
99. i 100. Alek, Rudy i Zośka jako przedstawiciele pokolenia wojennego (lektura obowiązkowa)	• omówić losy bohaterów utworu	• przedstawić i scharakteryzować bohaterów utworu • zdefiniować pojęcie <i>patriotyzm</i> w kontekstach historycznym i współczesnym	• przedstawić hierarchię wartości bohaterów książki przed wybuchem wojny oraz w czasie okupacji • zaprezentować bohaterów utworu jako przedstawicieli pokolenia wojennego	• omówić dylematy moralne bohaterów tekstu • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia <i>czasu pogardy</i> w utworze	• wypowiedzieć się na temat fenomenu Polskiego Państwa Podziemnego
101. Wiesz, umiesz, zdasz	• przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu	• dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu	• stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów utworu	
102. Czas pogardy w wierszu Irit Amiel *** [Pierwszy wchodzi]	• omówić treść wiersza • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>Holocaust</i>	• omówić sytuację liryczną w utworze • wyjaśnić znaczenie każdego z	• wskazać w wierszu nawiązania do twórczości Janusza Korczaka i określić ich funkcję	• zinterpretować funkcję zabiegu uosobienia wartości	• przedstawić kontekst historyczny utworu • wypowiedzieć się na temat

<i>do Komory Król Maciuś Pierwszy...</i>]	wymienić upersonifikowane pojęcia użyte w utworze	upersonifikowanych pojęć użytych w utworze omówić funkcję powtarzania ostatnich sylab	- zinterpretować zabieg nazwania Janusza Korczaka <i>ostatnim Mohikaninem</i> - przedstawić i zinterpretować sposób zachowania uosobionych wartości	omówić wymowę wiersza	budapeszteńskiego pomnika upamiętniającego ofiary Holocaustu
103. Jak żyć po wojnie? – Pierwsza przechadzka Leopolda Staffa	- omówić treść wiersza - wskazać adresata lirycznego wiersza	- wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu - opisać sytuację liryczną w tekście - wskazać w wierszu elementy rzeczywistości powojennej	- omówić relacje pomiędzy podmiotem lirycznym a adresatem lirycznym utworu - omówić sposób przedstawienia w wierszu rzeczywistości powojennej	- zinterpretować funkcję powtórzenia - wyjaśnić, w jaki sposób zastosowanie form czasu przeszłego wpływa na atmosferę wiersza	odnaleźć konteksty i nawiązania
104. i 105. Jak przygotować CV?	- wyjaśnić znaczenie pojęcia CV (<i>curriculum vitae</i>) - wymienić elementy CV	zgromadzić informacje, które powinny znaleźć się w CV	- uporządkować informacje przydatne do napisania CV - skorygować błędy w CV	zredagować oficjalne CV	
106. i 107. Jak napisać list motywacyjny?	- wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>list motywacyjny</i> - wymienić elementy listu motywacyjnego	zgromadzić informacje przydatne do napisania listu motywacyjnego, który będzie odpowiedzią na podane ogłoszenie	uporządkować informacje potrzebne do napisania listu motywacyjnego	- ocenić rzetelność i wiarygodność podanych listów motywacyjnych - zredagować list motywacyjny	
108. Fonetyka – przypomnienie wiadomości	- wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>głoska, litera, ubezdźwięcznienie, udźwięcznienie</i> - przedstawić podział głosek - wymienić zasady poprawnego akcentowania w języku polskim	- rozpoznać rodzaje głosek - poprawnie podzielić wyrazy na sylaby - wskazać upodobnienia wewnątrzwyrazowe	- skorygować błędy w podziale wyrazów na sylaby - poprawnie akcentować wyrazy stanowiące wyjątki od reguły	- określić kierunek upodobnienia - skorygować błędy w akcentowaniu	
109. i 110. Słowotwórstwo – przypomnienie wiadomości	wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, oboczność, rodzina wyrazów,</i>	- wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych - przyporządkować wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej - wskazać wyrazy należące do jednej rodziny	- wskazać w podanych parach wyrazy podstawowe i pochodne - wskazać formant w wyrazie pochodnym - wskazać w rodzinie wyrazów rdzeń i oboczności	- dokonać analizy słowotwórczej podanych wyrazów - stworzyć wyrazy należące do wskazanych kategorii słowotwórczych	

	<i>rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność</i> wymienić kategorie słowotwórcze			sporządzić wykres rodziny wyrazów	
111. i 112. Podsumowanie Sprawdź, czy potrafisz	- odtworzyć najważniejsze fakty i opinie - posługiwać się pojęciami: <i>wojna i okupacja, sztuka o wojnie, fonetyka, słowotwórstwo, CV, list motywacyjny</i>	wykorzystywać najważniejsze konteksty	- wyciągać wnioski - przedstawiać własne stanowisko	- poprawnie interpretować wymagany materiał - właściwie argumentować - uogólniać, podsumowywać i porównywać	- wykorzystywać bogate konteksty - formułować i rozwiązywać problemy badawcze
113. Dostrzec piękno	opisać obraz	omówić kompozycję dzieła	- omówić sposób ukazania postaci na pierwszym planie - omówić sposób oddania na obrazie gwaru ulicy - omówić funkcję kolorystyki dzieła	zinterpretować tytuł obrazu	zaprezentować różne sposoby przedstawiania miasta w tekstach kultury
114. Zatrzymać piękno	- omówić treść fragmentów tekstu - określić, co szkodziło pięknej twarzy Nino - wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>powiastka filozoficzna</i>	- wyjaśnić, dlaczego Nino schował twarz do kuferka - wyjaśnić znaczenie frazeologizmów: <i>stracić twarz, zachować twarz i twarzą w twarz</i>	- omówić pytania zadane przez uczzonego Kru - wskazać w tekście cechy powiastki filozoficznej	- wyjaśnić symboliczne znaczenie chowania twarzy - omówić przenośne znaczenie tekstu	- zinterpretować tekst w kontekście mitu o Narcyzie - podjąć dyskusję na temat pogoni za pięknem cielesnym
115. Przystanek współczesność	wymienić imiona i nazwiska polskich noblistów literackich	przybliżyć sylwetkę jednego z polskich noblistów literackich	zrekonstruować treść fragmentów wybranej mowy noblowskiej	wypowiedzieć się na temat fragmentów mów noblowskich	wypowiedzieć się na temat wybranego utworu dowolnego noblisty literackiego
116. Odnaleźć piękno życia	omówić treść fragmentów tekstu	- scharakteryzować bohatera utworu - omówić znaczenia dosłowne i przenośne fragmentów tekstu - odnieść utwór do definicji przypowieści	- zinterpretować porównanie życia do kartki - zinterpretować diagnozę lekarki	- wyjaśnić symbolikę duszy, którą zgubił bohater tekstu - sformułować przesłanie płynące z utworu	zinterpretować ilustrację Joanny Concejo w kontekście utworu
117. Potrzeba kochania	- omówić treść wiersza - określić rodzaj liryki	wypowiedzieć się na temat bohatera lirycznego utworu	wyjaśnić, na czym polega sprzeczność w relacji człowieka z kotem	zinterpretować puentę utworu w kontekście jego całości	wypowiedzieć się na temat funkcji piękna na plakacie schroniska

		• określić, w czym imieniu mówi podmiot liryczny wiersza		• sformułować przesłanie wiersza	
118. Uważne spojrzenie	• nazwać postawy zaprezentowane w wierszu	• omówić dwie postawy zaprezentowane w wierszu	• sformułować temat wiersza	• odnieść przesłanie wiersza do znanych sobie osób, zjawisk i bohaterów tekstów kultury • wyjaśnić, z czego mogą wynikać różne sposoby postrzegania świata	• podjąć dyskusję na temat potrzeby ciekawości świata
119. Podsumowanie	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
120. i 121. Spotkanie z lekturami	• wymienić motywy i tematy podejmowane w lekturach obowiązkowych	• wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas prezentowania różnych typów bohaterów	• wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas omawiania podanych problemów	• problematyzować treść lektur obowiązkowych	• wykorzystywać treść lektur obowiązkowych podczas prac kreatywnych